

HÖGERNS LEDARVAL

När genom professor Gunnar Heckschers tillbakaträdande högerpartiets ordförandefråga plötsligt aktualiserades uppkom på skilda håll tanken på en uppdelning av ledarskapet. Enligt denna, mer eller mindre vagt skisserade plan, skulle en person utses till parlamentarisk ordförande och en annan till ordförande i partiorganisationen. Givet är, att den tänkta anordningen av många av dessa förespråkare uppfattades som en möjlighet att lösa vissa personproblem, eller rättare sagt som en metod att utöka antalet möjliga lösningar av ledarfrågan. Starka praktiska skäl kunde också anföras till systemets förmån.

En modern partiledares arbetsbörda är obestriddligen oerhört påfrestande; en uppdelning och specialisering kunde därför synas naturligt. För svensk tradition är systemet visserligen främmande, men utländska förebilder saknas inte; närmast till hands ligger att jämföra med förhållandena i Storbritannien. I förbigående kan påpekas, att den brittiska parallellen sannolikt i den svenska debatten bidragit till ett missförstånd: allmänt tycks man ha föreställt sig

att den som utsågs till ordförande för riksdagsgruppen självklart skulle betraktas som partiledare, på det engelska manéret medan däremot den organisatoriske ordföranden helt skulle koncentrera sig på de administrativa plikterna. Denna modell torde i seriösa sammanhang i själva verket ej ha aktualitet; riksdagsordföranden skulle enligt planerna ha koncentrerat sig just på uppgiften att leda riksdagsgruppens arbete, partiets främste politiske talesman inför allmänheten skulle alltfört ha varit den av partistämman utsedde ordföranden för partiets riksorganisation.

Kritiska röster saknades dock inte inför den diskuterade konstruktionen. Man erinrade om att en liknande lösning övervägts när det gällde att utse Arvid Lindmans efterträdare, men att den då i samförstånd bestämt avböjdes av de två aktuella kandidaterna Gösta Bagge och Ivar Anderson. Riskerna för friktioner och för osäkerhet inom och utom partiet om var ledarskapet i verkligheten befann sig ansågs väga långt tyngre än arrangemangets praktiska fördelar.

Onekligen hade dessa betänklig-

heter sin giltighet även i det aktuella fallet. En fast, enhetlig och målmedveten ledning är i högsta grad av nöden för högerpartiet; tidpunkten för ett för svensk tradition främmande organisatoriskt experiment kunde näppeligen anses väl vald. Inför den stundande partistämman kan nu också fastslås, att idén — som i den allmänna diskussionen synes ha tilldragit sig ett något överdrivet intresse — ej har någon praktisk aktualitet. Det står nu klart, att stämman kommer att välja *en* ny partiledare, med samma befogenheter och plikter som hans företrädare och hans kolleger inom övriga partier.

Åtskilliga kandidater, såväl inom som utom riksdagen, har figurerat i de troliga spekulationerna, men ganska tidigt stod det klart att riksdagsman Yngve Holmberg måste betraktas som det starkaste namnet. Hans riksdagsbana är visserligen kort — endast fyra år — men detta kompenseras av den allsidiga och intensiva träning han erhållit på den politiska nyckelposten som partisekreterare. Hans eleganta debattstil, präglad av utomordentlig säkerhet och behärskning, har visat sig komma väl till sin rätt inte endast i riksdagen utan även i TV-rutan; hans framträdanden i förra årets valrörelse har med rätta uppfattats som stora personliga framgångar.

Det säger sig självt, att uppgif-

terna om hr Holmbergs nominering utlöst diverse spekulationer om vad det månne betyda mot bakgrunden av de s. k. »fraktionsstrider» inom högern som länge varit så kärt ämne för allsköns mot partiet fientliga kannstöperier. Det har t. o. m. förekommit fantasier om att ett val av hr Holmberg skulle innebära ett »mörkblått» maktövertagande eller dylikt. Intet kan vara orimligare. Valberedningen har uppenbarligen främst varit inriktad på att åstadkomma en samlande lösning.

Huvudlinjen i högerpartiets politik ligger fast — ett klart och konsekvent alternativ till socialdemokratin och en konsekvent strävan att få till stånd det fasta och öppna samarbete mellan de borgerliga partierna som är den främsta förutsättningen för att bryta det socialdemokratiska maktmonopolet. Ett val av hr Holmberg innebär ännu ett understrykande av högerpartiets uppslutning bakom denna linje. Att det är den som omfattas av en fullständigt övervägande majoritet av partiets medlemmar och väljare står utom allt tvivel. Man vill gärna hoppas, att partistämman jämväl vid valen till övriga presidieposter, liksom till partistyrelsen överhuvud, utnyttjar tillfället att markera att det är samarbetsviljan och moderationens krafter som dominerar högerpartiet.